

MOMUSKLANKEN

Oetgegeven bij gelegenheid

VAN DE

4 x XI JAORIGE MOMUSJUBILEI

EN TEN VEURDEILE

VAN

DE HERBOUWING VAN MOMUS-TEMPEL

MESTREECHT,

DRUKKERIJ LEITER-NYPELS.

1883

Chariteit.

'T is winter! En nao danspartijen
 Comedies, fiesteⁿ, vol plezeer
 Zoot me de rikeⁿ lústig rijen
 Wat scheelt hun snie of regeⁿweer!
 Wat zouwen zij van kauw toch klaogen,
 Ze ziin verwerremp, good gekleid,
 Ze húbben eteⁿ, wie z'et vraogen:
 Van elend ziin z'altiid bevrijd!
 Allein mer vreúg^d steit hun te wachten
 In die te korte winterdaog;
 'T is mer 'nen droum, die winternachten,
 Woein me niks es blijdschap zaog!!

'T is winter! ... en gei stúkske kolen
 Um op dee kauwen heerd te doen,
 Gei centche mie um broed te hoolen,
 Gei werrek mie... en geine loen!
 En kamer... nein! E schop van planken,
 En daak woe snie en wind door drink^t,
 In enen hook, drie kinder, kranken,
 Die 't doedzweit oppe veurkop hink^t....
 En vast daoneven, haaf bevroren,
 Dao waak^t de vrouw die kritend zeet:
 » Wielang nog moot dee winter doren!?
 » Dat God mét us compassie heet.

Geer rikeⁿ, kos^t geer mer ins weten
 De elend, die alwijl regeert,
 Wie mennig schúpsel kleier, eten,
 Get stokes en e béd mankeert....
 Mét vreúgde zoudt geer wélleⁿ geven,
 De chariteit is toch zoe schoen!
 Want zij brink^t troes^t in 't minseⁿleven,
 En gief^t heinaomaols ieuw'ge loen!

LAURENT POLIS

't Geld.

Noe sedert zoe veúl doezend jaoren
 Dat eeder et gelúk bejaog^t,
 Is tao wel ene mins geboren,
 Dee nooit de geldzúch^t heet geplaog^d?
 Is tao wel ene mins te vinden,
 Dee ooit de gekheid heet gegad
 Van dich onder ziin veut te trêien,
 Goud, hiemelsen en hélse schat?

De bis te sleutel van eus daoden,
 Dee nooit zich brik^t of zich vermis^t,
 De bron, woe me zich in kan zuuvren,
 Wie voel en zwart dat men ouch is,
 Den alderfijnsten draod van 't leven,
 En woe toch alles vas^t aon hink^t,
 De traon die, aon de zon ontvallen,
 En blom deit wassen woe ze sprink^t.

De schépper bis t' en de verdelger
 Van aal wat op dees wereld troent,
 De wargeis^t, dee de deúg^d en d'onschúld
 Mét roezen en met niet'leⁿ kroent;
 Den Ingel bis 't en ouch ten Duvel,
 Woe veur dat eeder beit of beef^t;
 De God van al de valse Goden
 Dee zoe lang es ze waoren leef.

Wat zégder weer van die tirade?
 Dat heit ich sprekeⁿ wie e book!
 Gaot toch te wiit neet in eur dinken:
 En ei te veúl bedúrf^t te kook.
 Ich wél in et gehiel neet zéggen
 Dat men et geld vermeieⁿ moot;
 Ich hauw neet van e krempelik leven,
 En vétte beúrs deit altijd good.

Veel mich toch ins ein oet ten hiemel,
 Ze kwaom mich excellent te pas;
 Ich leet men kruuntsches neet beschumm'len
 In en voul touwgesloteⁿ kas.
 Neet tat ich z'achtrein op zouw maken
 En daadlik mich tao nao verhong;
 Ich doog et buulke langer dooren

En leefde wie 'ne brave jong.

Ich mós en huiskeⁿ boeten húbben,
 Modest en propel gemeubleerd;
 En wei mét enen hoof te neven,
 E scheeske mét e snagger peerd,
 Gezonne wiin in mene kelder
 E böutjen altiit eveⁿ vét,
 En koppel vrinden aon men taofel
 En en leef vrouw veur mi verzét.

Den interes^t zouw mich neet plaogen:
 Ich bleef altiit wie dat ich bin
 En nooit zouw ich aon iemand zéggen:
 Doe hébs te veúl en ich te min.
 D'ambitie zouw mich gaar neet kwéllen,
 Ich weit wie dat ze 't hart verlieg^t,
 En nooit zouwder mich hureⁿ zéggen:
 Doe zits te hoeg en ich te lieg.

Bevrijd van al de gekke driften,
 Die d'oerzaak ziin van eus verluus
 Leefden ich hierlik op men slufkes
 Verwijderd van 't stadsgedruus;
 En onbekummerd en gelúkkig,
 Zoe lang es mer e stúkske broed
 Mich euverbleef um mét te deilen
 Aon ander minsen in den noed.

En kwaom mich Slevenier dan hoolen,
 Wel ich ontvong em kort en good,
 En sloog me schúldbook veur em open
 Mét e gerús^t en stél gemood;
 En nao en bondige kwitantie,
 Die er mich ongetwifeld gaof,
 Maakden ich stéllekes me pekske
 En trok gezegend met em aof.

Zoe eindigde zich taan me leven
 Opte bestumde klokkeslaag,
 Wie eneⁿ schoeneⁿ zeuten aovend
 Nao eneⁿ schoeneⁿ wermen daag;
 Wie et gezank van eneⁿ vogel,
 Dee, in e beter nés^t verwach^t,
 Stél oette bosch, dee zich ontblajert,
 Weg vluig^t bij 't valleⁿ van de nach^t.

De nach^t, de deed!... twie zwarte spoker,
 Woe mennig mins veur beef en krit!
 Wee wét wat ouch onder hun vleugels

In d'ieuwigheid verborgeⁿ zit?...
 Ontwaak^t me nog of blijf me slaopen?
 Steit me nog op, es me dao lik[?]
 Ah! Dee dat stéllig kos bewizen,
 Dee storf meschien van vreug^d of schrik.

Um die twee vraogen op te lossen,
 Wie dékwils héb ich neet te beuk
 Van auw en hedendaogse schrijvers
 Mét drif doorblajerd en doorzeuk!
 Den titel droog in gouwe létters:
 Verleechting en verbeternis;
 En 't léste blaad, wie al de blajer:
 Onwetendheid en duusternis.

Wie dékwils héb ich ouch te kérken
 Neet aofgewandeld daag en nach^t,
 Um ins oetten altaor t'ontvangen
 Et teiken dat ich nog verwach[!]
 En, onvoldoon, mich taan begeven
 Nao e verlaoteⁿ kérékhof,
 Woe dat te gooieⁿ métte koeien
 Vereinig^d liggen in et stof,

En dao, met traonen in men ougen,
 En d'erm geslagen um e kruus,
 Tot al de doeieⁿ die dao rúsdén
 Geroopeⁿ door et windgedruus:
 Komp!... op eur doorgebrokeⁿ graver
 Dat mich et hiemelsvuur versleit,
 Mer, dat ich toch ins veur me sterven
 Eets, eets van eur geheimeⁿ weit!

Mer nein! nein! al die graver zwegen,
 Pront wie de kérken en de beuk;
 De witte g'reemsels bleveⁿ liggen
 En reurdeⁿ zich neet in de heuk;
 Ich hoort niks es et bang gekletter
 Van enen uil dee um mich vloog,
 En zaog niks es e dwaolend leech'ske
 Dat rech, op nao den hiemel sloog.

Dat leech'ske, zouw dat neet somwijle
 En goddelikke maoning zii?
 De wink op en touwkomstig leven,
 Wat doorstraolt in dee flauwe schiin?
 De zaod van en verhever schépping,
 Dee aander wereldeⁿ bevruch[?]
 De vonk die ins en staar zal weerden
 Nao heúr volbrachte hiemelvlúch[?]

Da's meugelik!..., gaot toch neet dinken
Dat ich tao mie es uch van kin!
Alles is duuster en onzeker,
Et einde pront wie et begin.
De boum wét neet wee dat em plantte;
Et blaad wét neet woe dat et wêit;
De mins leef in dezelfden twifel,
Woe dat er zich ouch kiert of drêit.

Mer tússen et begin en 't einde,
Beperk^t in eine vaste krink,
Ontwikkelt zich et minseleven,
Haaf hiemels en haaf aords geschink,
Dat eeder heet van God ontvangen,
Um volgens zine staot en stand,
Aon 't algemeen gelúk te wérken
Van 't minsdom of van 't vaderland.

Laover daan eus kortstondig leven
Inrichten opte béste voot
En, zonder aon et koed te dinken,
Us altijd hauweⁿ bij et good;
Opdat ver stél en zaolig sterven,
En dat us Gods bermhertigheid
Die langgewinsde rús^t maag schinken
Die alles toch te boveⁿ geit.

TH. WEUSTENRAAD.

(Uit 't onoetgegeveⁿ gedich:
Beiweeg nao Scherpenheuvel.)

De braven ambachtsman.

Van jongs af aon wis' ich te lieren,
 't Mastreechter spreekwoord good te ieren:
 » Scheunmeker, hauw dich bij den leis,
 » Dat is et béste waste deis. »
 Drum zulder niks van mich vernummen
 Woe veur ich mich te hoeg moot stummen,
 Me' ch wél uch zingeⁿ wie ich kaan
 Noe van 'ne braven ambachtsmaan.

Déks huur ich links en rech's vertéllen:
 Ich zou wel dit of dat ziin wéllen!
 Want wie dat in de wereld geit,
 Dao's niemand dee ze vak aonsteit.
 Mer woe ich ouch héb rondgekeken
 En alle staoteⁿ vergeleken,
 Dee ich 't gelúkkigs^t neumeⁿ kaan
 Dat is de braven ambachtsmaan.

't Is Maondag, en de klok van zeven
 Heet pas de oor nog aongegeven
 Of heer begint zen week mét mood
 En daadlik geit ze werrek good.
 De Zondag zeuk^t heer door te bringen
 Neet in de kroeg mét drank en zingen,
 Mer wie dat gaans allein mer kaan
 De gooie, braveⁿ ambachtsmaan.

De christendeúg^d wis^t heer sints jaoren
 Aon ordelik plezeer te paoren;
 En viert de Zondag wie em God
 Heet veurgestéld in zi gebod.
 Dan rús^t heer oet van al et wérken;
 Me zuut em zi verzét bepérken
 Tot vreúgde die em passeⁿ kaan,
 Die van de braven ambachtsmaan.

Zen kamer, dat is zinen hiemel;
 Heer vindt zich t'hoes in dat gewiemel
 Van kinder die, gezond en fris,
 Neet weteⁿ nog wat elend is,
 Mer die 't gelúk al konneⁿ lezen
 Op mooier heúr tevreie wezen,
 Die altiid van heúm zéggeⁿ kaan:

Wat gooie, braven ambachtsmaan!

En es betaoldaag is verscheenen,
En 't geld wat heer wis^t te verdeenen,
Heúm klinkend dao weurd veurgetéld,
Geluift dat taan et hart em zwélt.
Daan is heer trots door de gedachte
Dat vrouw en kinder blij em wachteⁿ,
En eederein vertelleⁿ kaan:
't Is ene braven ambachtsmaan.

Geluíf mich, vrindeⁿ, laot ze praoten,
Die bluffers, die uch ander staoten
Beschriven es e paradiis!
Bepaald, die lui en ziin neet wiis.
't Gelúk tat zit neet bij de riken;
Es die ouch met hun duiteⁿ priken,
Dao's geine dee em weerd ziin kaan:
De gooie, braven ambachtsmaan!

LAURENT POLIS.

Et vreugjaor.

Wie prachtig steit et veld in kleuren;
 Wie hartverkwikkend schijnt de zon!
 't Hielal verneuit zen levenskrachten
 In 't vuurbad van de gouwe bron.
 Dao kroent zich eeder boum mét blajer,
 Dao vult zich eeder bos mét zaank;
 Den hiemel dee lach' d'eerd noe tegen
 En d'eerd die schik' em lof en daank

De beek, die gist'reⁿ laog bevroren,
 Drijf' ronkend aof wie vleuiend glaas;
 De balsemreuk van d'ierste blommen
 Klump op van oet et golvend graas;
 De goudkapel, de bij, de vogel,
 Dat vluig' en speult te weeg al rond;
 Alles verblijd' zich noe te leven
 Zoe in de loch' es oppe grond.

De mins stik' ouch de kop nao boven
 En staart zich op zen schatten blind;
 De geis' van God dee veult er weien
 In eeder wallem van de wind;
 Er is van kauw neet mie gekrompen,
 Ze blood steit neet mie stél en stiif,
 Et vleuit em roeschend door zen aojers,
 En 't hart dat sprink' em in ze liif.

Bedwellemp door et riik geneeten
 Trêit er al stél en zwigend voorts
 En schúp' te loch' die em omkrunkelt
 Mét opgeruimde en volle boors;
 En oppe groos van d'iersten heuvel,
 Woe heúm zen wandeling nao leit,
 Zink' heer godvrúchtig op zen knejen,
 En klump zen daankgeveul dat beit:

« Triomf, onsterfelikke Leefde,
 Et is tiin mach' die 't aal bezielt,
 Die deit herbleuien en herleven
 Al wat ten tiid krink' en vernielt,
 Die noets en wereld liet oetsterven
 Zonder en nui doen op te goon
 En altiid door volmaakter werken
 Zich deit erkinnen en verstoon

Triomf! Onindelijke wiisheid,
Die alles héls in ze verband
En et bestiers nao vaste wétten
Van aon de mins tot aon de plant.
't Is tine geis', hoog Opperwezen,
Dee zweef' door 't onbegrensd Hielal
En veur 't begin tot nao et einde
Geweest is, en bliven zal.

TH. WEUSTENRAAD.

(Uit 't onoetgegeveⁿ gedicht:
De beiweeg nao Scherpenheuvel.)